

STATKRAFT AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 OSLO

Vår dato: 02.05.2023

Vår ref.: 201206842-37 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Gresslifoss kraftverk, Tydal kommune, Trøndelag - Godkjenning av detaljplan for miljø og landskap

Vi viser til deres søknad om godkjenning av detaljplan for miljø og landskap for rehabilitering av Gresslifoss kraftverk.

Vedtak

NVE godkjenner fremlagte detaljplan for miljø og landskap av 23.6.2022 for rehabilitering av Gresslifoss kraftverk i Nea, Tydal kommune.

Godkjenningen av detaljplan for miljø og landskap gis på følgende vilkår:

- Dere skal orientere oss om dato for oppstart av anleggsarbeidet senest 7 dager før planlagt start. Vi skal også orienteres ved viktige eller kritiske faser i anleggsarbeidet
- Nødvendige tillatelser til avvik fra gjeldende manøvreringsreglement må søkes konsesjonsmyndigheten.
- Arealbrukskartene revideres og sendes NVE for kontroll før anleggsstart.
- Bruk av overskuddsmasser til utbedring av eksisterende veier som ikke inngår som hjelpeanlegg for det konsesjonsgitte kraftverket avklares med Tydal kommune.
- De skisserte tiltakene må ikke medføre inngrep i det naturlige vegetasjonsbeltet langs vassdraget.
- Arbeid som medfører fare for transport av finstoff/slam i vassdraget må av hensyn til fisk primært gjennomføres i sommer- eller høstperioden (juli-september).
- Statkraft må avklare det planlagte anleggsarbeidet med Gåebrien sijte (Riast Hylling reinbeitedistrikt) og Saanti sijte (Essand reinbeitedistrikt) før anleggsarbeidet starter.
- Det utarbeides en sluttrapport innen miljø og landskap som sendes NVE innen ett år etter idriftsettelse. Rapporten skal dokumentere at anlegget er bygget i samsvar med konsesjon, godkjent detaljplan og forutsetninger/endringer som er godkjent i løpet av byggeprosessen. [Link til mal.](#)
- Senest 1 måned etter idriftsettelse av kraftverket skal dere sende inn melding om dette til oss på skjema som ligger på vår hjemmeside (<https://www.nve.no/om-nve/skjema-og-rapporteringsordninger/>).

Detaljplan for miljø og landskap må være i samsvar med vilkår og forutsetninger som fremgår av konsesjonen gitt i kgl.res 15.11.1966. NVE kan kreve ytterligere detaljering for alle deler av tiltaket. Slike planer skal godkjennes av oss før arbeidet settes i gang.

Godkjenningen av detaljplanen har hjemmel i *Vilkår* som følger av konsesjonen gitt i kgl.res. datert 17.6.1966 post nr. 2 og 4.

Tilsyn

NVE vil følge opp anlegget med inspeksjon.

Anlegget er både for planlegging, bygging og senere drift underlagt bestemmelser om internkontroll etter forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (FOR 2011-10-28 nr. 1058 IK-vassdrag). Ved tilsyn på anlegget vil NVE kontrollere at internkontroll etter denne forskrift er etablert.

Vår behandling av søknaden

Detaljplanen

Figur 1: Planlagt arealbruk ved inntaket til Gresslifoss kraftverk. Inngrepsgrensene for nødvendig arealbruk må detaljeres bedre i en revidert plan

Detaljplanen omfatter:

- Kaplanturbinen i Gresslifoss kraftverk skal byttes ut med en ny og moderne turbin.
- Generatoren i kraftstasjonen skal rehabiliteres.
- Hovedtrafo og 132 kV kabel skal byttes.
- Varegrind og grindrensker ved Gresslifoss dam byttes.
- Inntaksluken skal rehabiliteres.
- Redusere høyden på to terskler i avløpstunnelen for å redusere singulærtapene.
- Fjerning av sedimenterte masser i elva nedstrøms avløpstunnelen for å unngå oppstuvning av avløpsvannet fra kraftverket.
- Nytt bjelkestengsel i avløpstunnel.

- Nytt 132 kV apparatanlegg og sikringsgjerde.

Figur 2: Planlagt arealbruk ved utløpet i NEA fra Gresslifoss kraftstasjon. Arealbruksplanen må revideres i henhold til gitte forutsetninger i vedtaket.

De primære anleggsarbeidene er planlagt gjennomført i perioden Q3-24 til Q2-25.

Arbeidene forutsetter at vannstanden i Gresslimagasinet i en periode senkes under LRV. Nedtappingen er planlagt i starten av oktober og magasinet vil være nedtappet i ca. seks uker mens arbeidet ved inntaket pågår.

Det meste av anleggsaktiviteten vil pågå i kraftstasjonen i fjell, men det vil være behov for ett riggområde på utsiden på de samme arealene som ble benyttet ved byggingen av kraftverket (se fig. 1). Ved adkomsten til kraftstasjonen og ved utløpet vil det også være behov for lager av steinmasser (2500 – 4000 m³).

Anleggsarbeidet er basert på bruk av eksisterende veier. Det er ikke planlagt etablert nye veier, men noen steder vil eksisterende veier forbedres og tilpasses. Etter anleggsperioden skal alle midlertidig og permanent berørte arealer istandsettes eller tilbakeføres til opprinnelig stand.

Detaljplanen er sendt på høring 15.11.2022 til Tydal kommune, Trøndelag fylkeskommune, Statsforvalteren i Trøndelag og Sametinget.

Høringsuttalelser

Tydal kommune uttaler i brev datert 28.11.2022 at kommunen ikke har merknader til planen.

Trøndelag fylkeskommune uttaler i e-post datert 1.12.2022 at de vurderer det som å være liten risiko for at planene vil komme i konflikt med automatisk freda kulturminner, men minner om den generelle aktsomhetsplikten i kulturminnelovens § 8.

Som vannregionmyndighet for Trøndelag vannregion minner fylkeskommunen om vannforskriften som fastsetter minimumskrav for vannøkologi og -kjemi i alle vannforekomster. Forskriften setter krav til at alle vannforekomster skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med mål om at alt vann skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand. Miljømålene for vann er fastsatt i regional plan for vannforvaltning og skal legges til grunn ved all planlegging og virksomhet som berører vann.

Fylkeskommunen er forvaltningsmyndighet for høstbare arter av innlandsfisk (lakse- og innlandsfiskloven) og arbeider for at hensynet til fisk og andre ferskvannsorganismer blir ivaretatt ved tiltak i vassdrag. Tiltak som berører strekninger av vassdrag med anadrom laksefisk (laks og sjørret) eller kreps må omsøkes til Statsforvalteren. For vassdrag eller del av vassdrag som ikke fører anadrom laksefisk eller kreps skal søknad sendes fylkeskommunen.

Tiltaket skal ikke vurderes etter dette lovverket dersom det krever konsesjon etter vassdragsregulerings- eller vannressursloven. Da er NVE myndighet.

Fylkeskommunen minner om at det langs bredden av vassdrag skal opprettholdes et naturlig vegetasjonsbelte (vannressursloven 11 §).

Statsforvalteren i Trøndelag uttaler i brev datert 9.12.2022 at det beste tidspunktet for arbeid i elva av hensyn til fisk er i sommerhalvåret. Senkning av vannstand i magasinet bør skje sakte for å hindre stranding og slamflukt.

Anleggsområdene ligger i grensa mellom to reinbeitedistrikt, Gåebrien sijte (Riast Hylling reinbeitedistrikt) og Saanti sijte (Essand reinbeitedistrikt) og er ifølge Kilden i hovedsak oksebeiteland. Området på nordsida av elva benytte fra tidlig høst- til tidlig vinterbeite. Statsforvalteren forutsetter at det er direkte kontakt med de berørte reinbeitedistriktene om tiltaket.

Sametinget uttaler i brev datert 21.11.2022 at det er behov for dialog med reindriftsforvaltninga og gjeldende reinbeitedistrikt. Ut over dette har Sametinget ikke ytterligere merknader til saken. Det er usannsynlig at det finnes ukjente automatisk freda samiske kulturminner innenfor de avsatte anleggsområdene.

Vurderinger av høringsinnspill

Konkrete innspill fra høringa besvares i det følgende eller lenger bak i vedtaket:

Tiltaket gjennomføres med hjemmel i konsesjon etter vassdragsreguleringsloven. NVE er myndighet for dette lovverket og tiltaket trenger slik sett ikke tillatelse etter laks- og innlandsfiskloven.

Hensynet til stranding av fisk og slamflukt ved tapping av i magasinet er ivaretatt i detaljplanen ved at dette skal skje sakte. Tappingen er ifølge detaljplanene planlagt i fra starten av oktober og magasinet vil være under LRV i 6 uker.

NVE konstaterer at tidspunktet for senkning av magasinet vil være negativt for fisk. Vi oppfordrer Statkraft til å vurdere framdriften slik at perioden magasinet skal være senket i minst mulig grad kommer i konflikt med fisk dvs. før oktober slik det framkommer i Statsforvalteren høringsuttalelse.

NVE vurderer planlagte arbeider som nødvendig vedlikehold av eksisterende vannkraftverk med gjeldende konsesjon. Gitt at tiltakene blir gjennomført som planlagt mener vi tiltakene ikke vil komme i konflikt med krav som følge av vannforskriften.

Tiltaket berører grenseområdet mellom Saanti sijte og Gåebrien reinbeitedistrikt. NVE konstaterer at det planlagte tiltaket berører arealer for oksebeite innenfor Saanti sijte reinbeitedistrikt direkte og begge distriktene indirekte ved forstyrrende aktivitet en sesong.

Vi har vært i kontakt med Saanti sijte og vurderer at effekten av de planlagte tiltakene vil være svært begrenset for reindriften. Vi forutsetter at Statkraft oppretter dialog med begge reinbeitedistriktene før anleggsarbeidet påbegynnes slik at gjennomføringen av tiltakene kan tilpasses deres behov best mulig.

Vurdering av flom og skredfare

Flom og skredfare er ikke synliggjort i detaljplanen.

Naturfarekartet i NVE atlas viser at deler av tiltaksområdene ligger innenfor aktsomhetsområde for flom. Dette må tas hensyn til ved utforming og gjennomføring av tiltaket.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante bestemmelser.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i innsendt plan, høringsuttalelser og NVEs egne erfaringer. I detaljplanen er det gjort en vurdering av tiltakets virkning for naturmiljø. Planen konkluderer med at det ut fra tilgjengelig informasjon om naturmangfoldet, vil tiltaket ikke utgjøre en vesentlig belastning på naturmiljøet.

NVE har også søkt i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 17.4.2023. Det er ifølge Artskart registrert mulig hekkende fiskemåke (VU - sårbar) i 2017 ved Gresslidammen. Anleggsarbeidene er ikke planlagt innenfor hekkesesongen for fiskemåke

og arealene, som berøres av det planlagte anleggsarbeidet, er områder som tidligere er benyttet ved byggingen av kraftverket. Vi er på dette grunnlaget enig med Statkrafts konklusjon vedrørende belastning på naturmiljøet.

NVEs vurdering er at det er innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak. NVE mener derfor det er tilstrekkelig grunnlag for å vurdere tiltaket og de virkninger det har på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at kravet til kunnskapsgrunnlaget etter naturmangfoldloven § 8 er oppfylt.

Planene som vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 gitt beskrevne avbøtende tiltak i detaljplanen.

NVE har også sett på virkningen fra tiltaket i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er blitt vurdert i henhold til naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke så stor at den blir avgjørende for vurderingen.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet. Førre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 får dermed ikke anvendelse.

Etter § 11 og § 12 skal tiltakshaveren dekke kostnadene og benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Planen konkretiserer de tiltakene som skal gjøres for å hindre og begrense skader på naturmangfoldet bla. gjennom istandsetting av arealer og utsetting av fisk i Gresslimagasinet. Kostnadene for dette dekkes av Statkraft.

Begrunnelse for særskilte godkjenningsvilkår

I detaljplanen er det skissert arealbruk som ikke gir avgrensning av planlagte inngrep (ref. fig. 1 og 2). NVE forutsetter at arealbrukskartene revideres ved at det gis konkrete inngrepsgrenser for de planlagte tiltakene. Reviderte arealbruksplaner sendes NVE for kontroll før anleggsstart.

I manøvreringsreglementet for Gresslifoss kraftverk er fastsatt reguleringsgrenser for inntaksmagasinet for sommer og vinter. Det er i detaljplanen forutsatt at magasinet må senkes for å kunne gjennomføre deler av anleggsarbeidet. Likeledes skal det i sommertida slippes minstevannføring fra Gresslidammen.

NVE vil understreke at godkjenningen av detaljplan for miljø og landskap ikke gir tillatelse til avvik fra disse reguleringsbestemmelsene. Nødvendige tillatelser til avvik fra gjeldende manøvreringsreglement må søkes konsesjonsmyndigheten.

Planlagte tiltak i utløpstunnelen fra kraftverket vil kunne generere 2500 – 4000 m³ sprengstein. I planen er det skissert alternative anvendelser av disse massene (fig 2): utbedring av Bjørgavegen, utbedring av veg fra det gamle deponiet til utløpskanal eller lagring i gammelt deponi.

NVE forutsetter at eventuell utbedring av eksisterende veier som ikke inngår som hjelpeanlegg for det konsesjonsgitte kraftverket avklares med Tydal kommune.

Vi forutsetter at de skisserte tiltakene langs Nea ikke medfører inngrep i det naturlig vegetasjonsbelte langs vassdraget. Vi viser forøvrig til post 4 i konsesjonens vilkår og understreker at Statkraft plikter «å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trengs for gjennomføring» av tiltaket. Dette innebærer at overskuddsmasser fra prosjektet som lagres permanent eller midlertidig er Statkrafts ansvar.

Tiltak som medfører fare for transport av finstoff/slam i vassdraget må av hensyn til fisk primært gjennomføres i sommerhalvåret (juli-september).

Forhold som dere må avklare før arbeidet kan starte

Plan- og bygningsloven

Dere må avklare med kommunen om tiltaket må ha dispensasjon fra gjeldende arealplan. Dette fordi det må være i samsvar med kommuneplanen sin arealdel og gjeldende reguleringsplaner. Dette gjelder selv om tiltaket har fått konsesjon, og dermed er unntatt fra byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven, jf. forskrift om byggesak (FOR 2010-03-26-488 - byggesaksforskriften) § 4-3 første ledd.

Dere må og sørge for at tiltaket blir gjennomført i samsvar med plan- og bygningsloven og tilhørende forskrifter. Dette gjelder særlig reglene i plan- og bygningsloven om tekniske krav (§ 29-5), og krav til produkt til byggverk (§ 29-7) med tilhørende deler av byggeteknisk forskrift. Disse gjelder så langt de passer for tiltaket.

Damsikkerhetsforskriften

Gjennomføring av tiltaket trenger ikke vedtak etter damsikkerhetsforskriften.

Naturforekomster, landskapsområder og kulturminner

Vi minner om konsesjonærens ansvar ved anlegg/drift og aktsomhetsplikten i forhold til kulturminner som konsesjonæren må følge opp i forkant av og under anleggsperioden.

Privatrettslige rettigheter

Vedtaket forutsetter at konsesjonæren har skaffet seg nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter.

Nødvendige tillatelser etter annet lovverk

Før anleggsarbeidet starter må konsesjonæren innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk. Arbeid i utløpstunnelen som kan medføre utslipp av slam må avklares med Statsforvalteren som gir tillatelser etter forurensingsloven.

Dokumentasjon av anlegget

Når anlegget er ferdig bygd, skal dere sende kartdata i egnet format med alle fysiske anlegg til Tydal kommune, slik at kartdata kan gjøres tilgjengelige på en enkel måte, jf. byggesaksforskriften § 4-3 fjerde ledd.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Kristian Markegård
direktør

Mari Hegg Gundersen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

STATKRAFT AS

Kopimottakerliste:

TYDAL KOMMUNE

Sametinget / Samediggi

Essand / Saanti reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 1, Nord-Trøndelag / Sør-Trøndelag

Riast/Hylling reinbeitedistrikt / Gåebrien sijte - Reinbeitedistrikt 2, Trøndelag

Trøndelag fylkeskommune

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	<p>Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.</p>
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan.</p> <p>Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>
Hvem kan klage på vedtaket?	<p>Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.</p>
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.</p>

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.